

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagost)

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:
Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA, pessetas 1'50.—EXTRANGER, 2'50.

Una llissó d' Historia

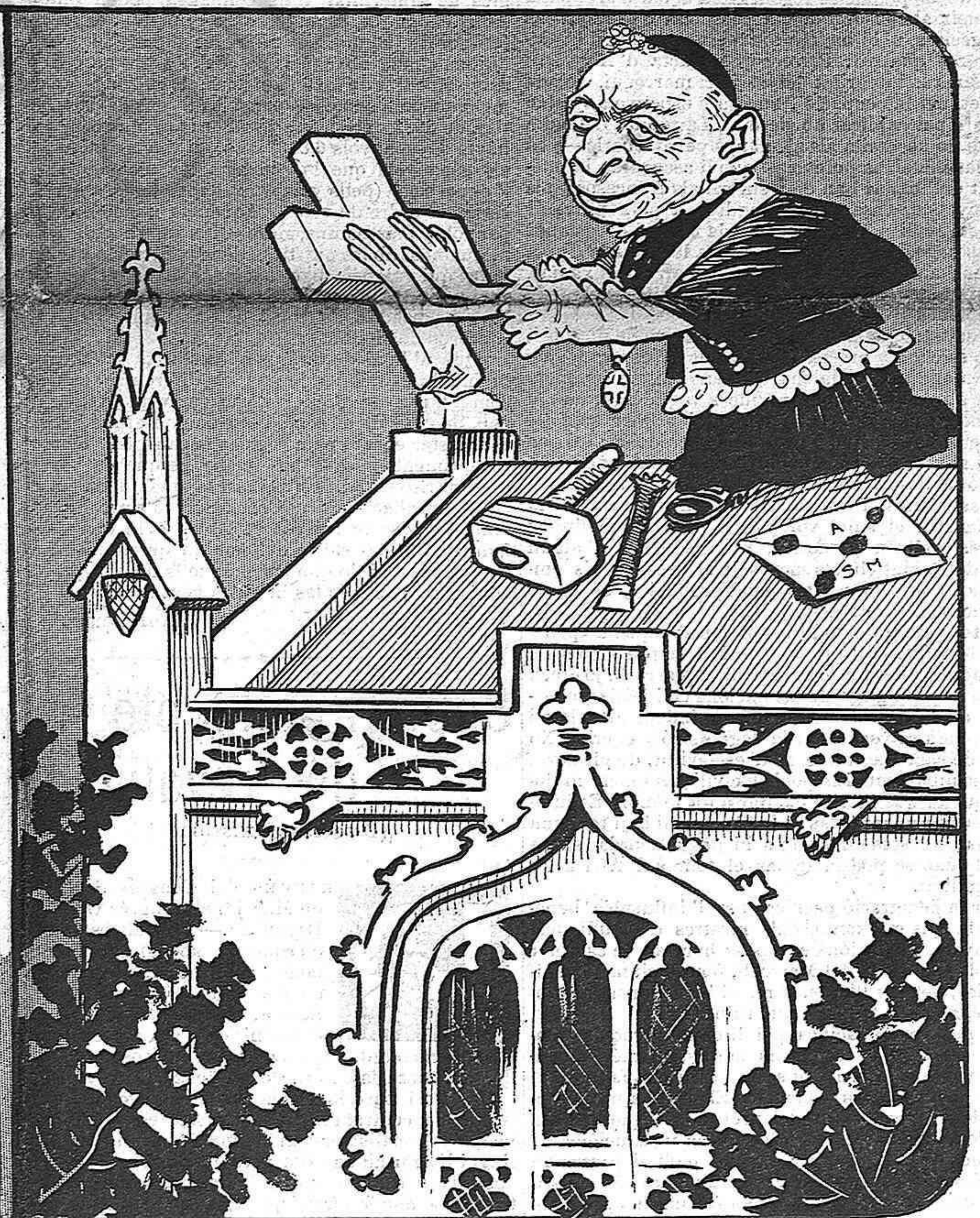
A LONDRES

A BARCELONA

Professó eucarística de Westminster

La tolerancia dels inglesos ab els catòlichs.

Inauguració de la Capella anglicana

La tolerancia dels catòlichs ab els inglesos.

LA SENMANA

PERMÉTINME, amables lectors, que avuy, en alas de la imaginació, dirigible ó aeroplá mil vegadas més rápit y segur que 'ls de 'n Farman, en Wriht y en Delagrangre, m' arribi fins á Bosnia y pegui un vistasso á la situació que en aquella antiga provincia turca ha vingut á crear la paternal dominació austriaca.

Trenta anys fa que 'l bon Francisco-Joseph exerceix el seu protectorat (!) sobre aquellas terras, y volen que 'ls dongui una mostra dels carinyosos procediments que 'l govern austriach emplea pera

que 'ls habitants de la Bosnia visquin ben contents y felissos?

Fa algun temps, per un article titulat «¡Infortunada Bosnia!», va ser denunciad el senmanari *Otdajbina* («Patria») que 's publicava á Banja'uka. Entregat l' assumpto al tribunal militar, qu' es el que allí 's enyda de castigar els delictes polítichs, comensá el procés, y, arribada l' hora del fallo, aquést ha sigut comunicat als acusats en la següent forma:

El redactor-jefe resulta condemnat á 9 anys de presó.

Un altre redactor, capellá servi, á 7 anys.

L' administrador del senmanari, á 5 anys.

Tres col·laboradors, á 4 anys.

L' impressor, també á 4 anys.

Y per fi, dos obrers tipógrafos, á 2 anys de treball forçats

Als parents y coneguts dels caixistas y als vehins de la casa del davant de la impremta no 'ls han fet res.

D' una manera ó altra s' havia de posar de manifest la magnanimitat del govern austro-húngar.

* *

Confesso que al referir als meus lectors aquesta lamentable historia, no es precisament pel gust d' explicársela.

El verdader objecte d' aquesta rápida ullada pels confins del imperi austriach es el desitj de transcriure y rectificar el comentari que al publicarla hi

posa el periódich estranger del qual trech la notícia: «Cosa extranya y única al món—diu.—A Bosnia encare son els tribunals militars els que 's cuydan de jutjar els presos polítichs»

Está en un error el *Courrier Européen*—qu' es el periódich á que 'm refereixo.—No es el de Bosnia un cas *únich* al món.

Més cap á occident y entre els paralelos 36 y 43 hi ha una nació ahont hi passa exactament, exactament lo mateix.

PIF-PAF

El pa que l' home troba més gustós es el guanyat ab el seu propi treball.—S. Smiles.

Dissapte vinent, número extraordinari, conmemoratiu de la Revolució de Setembre

22 de Septiembre de 1908

XIII ANIVERSARI

DE LA MORT DE

IGNOCENT LÓPEZ BERNAGOSI

LA CAMPANA DE GRACIA

dedica aquest recort

À LA MEMORIA DE SON INOLVIDABLE FUNDADOR

La penetració pacífica

A han proposat la Fransa i l'Espanya, associades per delegació de la Conferència d'Algeciras, el reconeixement del sultà nou, als Estats que las delegaren pels drets preeminents de influència al Marroch. La nota expositiva de la proposició ha tardat una mica a enllestir-se, y no perquè comportés la resolució de problemes difícils. A la fi, la situació d'ara es la mateixa d'avans de firmarse l'acta de la Conferència; no més cal esborrar el nom de Abd-el-Aziz y posarhi Muley Hafid. Els Estats reunits presenten el mateix pacte a la firma del sultà, que ja ha fet saber per endavant que s'hi conforma.

Lo qu'és que per dessota d'aquesta situació ben definida hi ha complicacions; una, la mateixa que amenassava la Conferència d'Algeciras, agravada, és el conflicte latent entre la Fransa y l'Alemanya; altres, noves, surgides de la intervenció armada dels francesos a Casablanca, sancionada pel govern espanyol envianthi també tropa. Ab explicar ben clar la condició de reciprocitat del reconeixement; el consorci de las potencias regoneixerà al sultà si el sultà regoneix al consorci de las potencias representadas a Algeciras, n'hi havia prou pera que ningú hi tingues res que dir. Pero es que l'acta d'Algeciras proclama la integritat del territori marroquí, violada de fet per la ocupació francesa y espanyola, y això ja no s'pot explicar ab claretat. La réplica del sultà —que no necessita als alemanys pera trobarla—serà que las mateixas potencias que li asseguran la integritat del imperi han de treuerli als francesos y als espanyols de casa pera entendre's. Y pera prevenir aquesta réplica naturalíssima, la nota té d'insinuar certes negociacions delicadas pera la retirada de las tropas francesas que ocupan la comarca dels xanias, y pera ferse pagar lo gastat a la petita guerra de Casablanca.

Resultat: que la nota ja dona motius de discusió, ja no es clara y precisa com hauria d'esser, y que agrava el conflicte latent d'avans ab un conflicte obert ab el sultà. Suposant que s'vagi desseguida al reconeixement de Muley Hafid, el primer acte del ministre francès que li presenti las credencials ó que visiti al ministre cherifá de Tánger, será una reclamació de bastants milions de franchs pera anarsen de Casablanca. Y qui sab lo que n'pot venir de la reclamació: el sultà vol pagar, pero no té diners; Fransa exigeix garantias; pren aduanas d'algun port del Atlántich; els moros li arrossegan als empleats... Son eventualitats molt probables, si avans no succeheixen cosas pitjors.

Y tot vindrà de no haver practicat aquella «penetració pacífica» de que s'ha parlat sempre y no s'ha iniciat may. Perque, com anarhi al Marroch, jo crech qu'és una obligació de las nacions civilizadas, anarhi a civilisarlo. L'autonomia, la independència no valen pera salvaguardar la degradació y el crim. No n'és de sagrada una terra d'esclavitut, de pirateria ó de canibalisme. Els pobles civilizados tenen un deber tutelar que han d'exercir a tot lo món. Es intolerable que a las portas de la Europa hi hagi tota una extesa de costas ahont no s'hi pugui abordar sense perill quan se podria donar el tom a l'África ab tranquil·litat.

Per la penetració pacífica, per l'influencia benevolenta dels marxants, dels mestres d'estudi, dels enginyers, las nacions europeas haurian de cambiar las vilas podridas del Marroch, fentne ciutats hospitalarias, netas y lliures. Are, si s'comensa a canadas, no se n'fan més que ruinas.

La penetració pacífica pel litoral marroquí se podria emprendre sense grans perills; no més caldria bona voluntat. Primer que tot, no fa cap falta barallarse ab els poders nacionals. El sistema més pràctic de colonisar es el del protectorat, que deixa a la colonia el seu govern y las sevas institucions. Al Marroch mateix, Tánger millora molt depressa ab autoritats marroquinas. Els extrangers han constituït una Junta de Sanitat, han fet un moll, han comensat reformas urbanas, han assegurat la tranquil·litat y han fet créixer el comerç. Tot això s'ha portat endevant molt poch a poch, certament, imposit per necessitats locals més aviat que planejat al engrós. Pero no hi ha cap motiu pera que las nacions civilizadas no s'avinguin pera un plan comú de penetració pacífica, ampliació del ensaig espontani de Tánger...

Motiu racional no n'hi ha cap. Pero las nacions están armadas! L'Alemanya, la primera, vol una posició militar al Atlántich. No son pas falornias las noticias de projectes complicats pera arribar a possehir territoris que li serveixin de refugi a la seva naixenta flota, que sembla delitosa d'estreñarse. Un dia s'parla de Madeira, un altre, de Canarias; després se conta per pessas menudas un complot pera apoderarse de Fernando Poo... Y henc aquí com se queda la penetració pacífica!

Y l'Espanya? Si rebutjem, absolutament, l'intervenció armada, ¿qué ns tocaria de la quasi quimérica penetració pacífica? Potser ben poca cosa;

pero fos lo que fos, jo crech que sempre hi hauriam de guanyar.

Tenim al Marroch comers y emigració. L'amor propi nacional no ns té d'enganyar, fentnos superiors als inglesos ó als francesos respecte d'energies, d'instrucció y de riquesa pera portar a fora de casa. Els ports marroquins administrats per europeus, no espanyols, ab la porta oberta per igual als comerciants de qualsevulga nació ab llibertat igual pera tothom, serian sense dubte ben altra cosa que ls femers perillosos d'are, y anirían millor, per que no ho hem de confessar?, que baix el domini d'Espanya. Es un fet qu'hem perdut las colonias per no saberlas administrar. Els nostres marxants y els nostres emigrants guanyarian, donchs, evidentment si s'sapiguessin valdre. L'exemple de Bélgica y de Suissa, que exportan y emigran a territoris ahont no hi tenen cap sobirania, es decisiu. No més ens faltaria alsarnos a la categoria d'aquellas dugas nacions, imitantlas, en l'abstenció de las conquestas, tancantnos a casa pera criar-forts y sabis als nostres fills. La preponderancia al Marroch la tenim per lley de Naturalesa.

Un magnífic treball de n'Joaquim Costa ensenya la continuïtat de la nostra historia, del nostre clima, de la nostra gent a l'altra banda del estreit. Espanya va fins al Atlas, pero s'obra entremitj un abim d'odis enfondat pels segles, que solament segles de fraternitat y de confiança poden omplir. Avuy els moros pagan en duros y pesan per jarobas («la jaroba del moro es diferenta de la del cristiá» diuhen quan troban de la pesada); l'árabe que parlan está empedrat de castellanismes; els extrangers a qui més coneixen son els espanyols (al cens del 904, l'últim, de 8883 extrangers establerts al Marroch, n'hi havia d'espanyols 6,813) y ab qui tractan més es ab els espanyols que ls compran las mercaderias de l'exportació (pells y cuyros, llana, bous, ametilla y cera; per ordre de valor). Aquexas relacions d'espanyols y marroquins, millorarian y els beneficiarian mutuament ab las practicas de la penetració pacífica, la fes qui vulgués; pero las tenen d'empitjor forosament las expedicions militars, de las que semblan avansadas las tropas de Casablanca y dels encontorns de Melilla.

¿Qué n'hem de fer que a las ciutats del Marroch hi onejin banderas juntas de diferentes nacions, com a l'isla de Creta, si son garantia de llibertat, pau, de netadat, de comoditats que nosaltres hem de conquistar encare pera regions espanyolas? Es trist, y depriment, pero s'ha de dir perque es veritat: dins d'Espanya hi ha comarcas que justifcan del tot l'assimilació de n'Costa. Sota la serra Nevada, viuen en reconadas inacessibles a la civilisació, familias que no saben del cert de quina nació son. Y el govern fa lo que pot perque s'figurin que son al Marroch; no més las hi envia gent armada.

Magí Pons

Sobre'l concepte de "revolució,"

(DISQUISICIÓ HISTÒRICA)

ESPRÉS del Congrés Socialista de Madrid, el Congrés Obrer de Barcelona. —A nosaltres, homes d'esquerra, aquestes cosas no poden esser-nos indiferents. Jo confesso que no he pogut entendre-me, detingudament, ni de l'una ni de l'altra assemblea.

Però, incorregible teoritzant, vui dir unes paraules de pura fantasia entorn de la qüestió.

Un diari barceloní feia notar una volta més la tendència centralista del socialisme espanyol. Està bé que'l socialisme, com a bon ideal cosmopolita, tingui horror an aquesta paraula: *nacionalisme*, tant absurdament prostituida a la França moderna, contra l'obra *antifronterista*, internacional, del socialisme. Però no deixa d'esser una ben patent incongruència veure'l partit socialista nostre acullir-se, contra'l nacionalisme català, que és idea de llibertat, al nacionalisme espanyol, autor d'una obra tant directa i explicitament restrictiva, regressiva, patriòtera, com la traduïda en les actuals lleis contra la llibertat d'exposar l'idea.

Com jo, en repetits articles, apareguts a altres pàgines, he parlat llargament de l'harmonia entre'l veritable nacionalisme i el socialisme, avui no insistiré. Sols, com a final consideració, se'm permetrà unes paraules. El socialisme espanyol està mancat de representació catalana. Barcelona, el més fort nucli de població obrera dins Espanya, apenas sona com a fogar d'aquexa escola social. És que —s'ha dit— l'individualisme català ha portat fins avui l'obrer a l'ensomni àcrata, mentres que'l temperament castellà i el basc, més colectivistes, els han portat directament al socialisme. —Jo crec poc en aquesta explicació, que significaria, per part de Catalunya, una pobra, primitiva i migrada interpretació

d'aquelles paraules vacues i equívocues: socialisme, individualisme, cosas, en el fons, idèntiques. Però'l fet és el fet, i pera'l bé de tots caldria una evolució orgànica en l'orientació ideal dels obrers.

Anem a unes altres consideracions. Les assemblees obreres d'aquets dies hauran coincidit amb els projectes sobre una commemoració de la Setembrina. —Es curiós, dit sia de pas, sentir les paraules am que certs homes afiliats an això que se'n diu partit lliberal espanyol, parlen d'aquexs aniversari. Ells, els tartufes, els homes de la llei de jurisdiccions! Passem... —El socialista, homes de la revolució de demà, i els liberals de 1868, homes de la revolució espanyola d'ahir... Acostament suggestiu. Això'm porta per la mà a explicar-vos unes idees sobre l'evolució dels elements revolucionaris.

En realitat, la revolució espanyola, com-idea, va florir en el cervell dels afrancesats. I cal fixar-s'hi. Ja enseguida, congria en el propòsit de substituir per una altra la dinastia. El moviment antiborbònic que començà per acullir-se a Josep I contra Ferran VII, finia, a Alcolea, per l'enderrocament dels Borbons, i dos anys després alçava sobre'l tronò buid una nova dinastia. Els que analitzen el caràcter de la Gloriosa obliden que, més que una inversió constitucional, el fi era un renovellament dinàstic, com en el principi del revolucionarisme espanyol. En aqueix paralelisme que fa simètriques les vides de les nacions someses a iguals problemes, el 1868 espanyol corresponia al 1830 francès i a la substitució de Borbons per Orleans.

Però la revolució espanyola, desde'ls seus orígens, era obra dels pronunciaments. A l'inversa de la revolució francesa, obra del poble contra la força del rei, la revolució espanyola va esser deguda a la força pública. Ja en la guerra contra'ls francesos, que era una guerra antirevolucionaria, el fort nucli de resistència vingué del poble, de les partides populars, més que dels exercits. Després, és sabut que les llibertats espanyoles són degudes al crid dels aixecaments armats. L'any 68 hi és comprès. —Després, la república, obra popular, si bé prematura, senyala una reacció civil que, sota la restauració, en Cánovas accentuà, encara que la restauració fos deguda a un pronunciament. Desde'aleshores, baix la direcció d'en Ruiz Zorrilla, el revolucionarisme republicà, desconfiant en l'èxit d'un moviment de poble, se consagra a fomentar la possibilitat d'un pronunciament, d'una *sublevació*. Villacampa és el moment final d'aquesta tendència. Quedà provat que'l poble era ja inepte pera una revolució republicana. El partit republicà, de cada dia, se senyallava com un partit més dins els partits burgesos, i les masses obreres, altre temps entusiastes d'aquella república on fantasiaven quimeries benaurades, li anaven desertant. Per altra part, la força pública, també de cada dia més, s'apartava de la república. I com les revolucions sols tenen dos factors possibles, el poble i la força pública, el partit republicà anà fent-se, de cada dia, inepte pera la revolució. República i Revolució deixaren d'esser conceptes simètrics.

Però'ls obrers, masses d'una contingent i futura revolució, han tingut el talent de saber adequar-se també a l'influencia evolutiva. Sobre la vida pública de França, sobre la d'Alemanya, sobre la d'Anglaterra, més encara sobre la de les colonies angleses, el socialisme ha exercit una progressiva acció. L'apetit revolucionari de les masses obreres s'ha practicat, únicament, en la relació directa amb els industrials i fabricants; però'ls grans verbs de l'idea societaria han agitat la revolució ideal sobre'l país, per la premsa i els parlaments, els congressos internacionals i la propaganda cosmopolita. De manera que la concepció antiga, fragmentaria, purament material, de la revolució, va cedint a la concepció d'una lenta i calculada estrategia que s'apoderi de l'ànima popular íntegrament i s'infiltrí, com un oli novell, entre'ls rodatsges dels organismes socials, abans que confiar en l'èxit adventici de petites revoltes, les quals, si fallen, allunyen indefinidament la victoria.

En l'acció del socialisme cal veure, doncs, principalment, l'incapacitació dels republicans com a partit revolucionari.

La revolució futura, si vé, se farà, com totes, pera introduir un nou concepte sobre la propietat, més que pera modificar l'exterior de la cosa política, de la república. I deixen-me ategir, de pas, una petita consideració. L'altre dia, a un periòdic amic, jo deia, parlant de Mendizábal: vet-aquí'l nostre veritable revolucionari espanyol, ja que ell no's limità a una subversió dels sistials *polítics*, sinó que emprengué

am coratge una subversió de la propietat territorial, és dir, de la potencia *social*. —Es un lladrocini! —li cridà l'Església. —Lladrocini? —deia jo. Lladrocini, sols en virtut d'un concepte jurídic, que'l gran revolucionari tirava a terra. La desamortització se feia precisament perquè'l poble veia un lladrocini en la concentració abusiva de les terres sota la mà eclesiàstica. —Doncs bé: una subversió semblant serà la revolució futura —i dic revolució no ja com a alçament material i momentani d'una casta popular o de tot un poble, sinó com a subversió total d'un sistema, subversió que pot fer-se incrementant, com la de Mendizábal. —Lladrocini! —dirà també la propietat actual, tirada a terra. —Ah, veieu com aquesta frase no té sentit: pera parlar a la sentimentalitat i a la comprensió rudimentaria de les masses, Proudhon proclamava la famosa paradoxa: *la propietat és un robo*. Ja molt abans d'ell, el convencional girondí Brissot de Waville (és sabut que'l primer socialisme francès, com el primer republicanisme, fou girondí, aristocràtic, intel·lectualista, acadèmic) digné: *la riquesa és el robo*. Burgesos despullats i obrers despulladors s'acullen a un mateix concepte jurídic. Vet-aquí, en aquesta inversió simètrica (ja que les cosas oposades són identitats al revés), vet-aquí'ls termes d'una veritable i autèntica *revolució*.

GABRIEL ALOMAR

A millora del insigne patriótic don Nicolau Salmerón, que aquests darrers dies semblava avançar de molt visible manera, ha suferit últimament una sotragada que ha obligat als que'l rodejan a cridar precipitadament a Pau als seus fills don Evaristo y don Francisco.

Esperém, y desitjém vivament, poder donar en el pròxim número als nostres lectors noticias més agradables.

La robusta constitució del nostre il·lustre amic ens ompla l'esperit de consolador optimisme.

Els lerrouxistas, aquells senyors que tant s'enfaden cada vegada que algún partit porta a cap un *aplech*, tenen el propòsit de celebrarne un demà.

Bona ocasió pera cridar ab tot l'entusiasme possible:

¡Visca la lley!

Pero ey, la lley del embut, qual article primer sembla que diu:

«Quedan prohibits els *aplechs*. Els únichs que podrán celebrar-se son els admiradors de don Alacandro.»

En las eleccions provincials que demà s'verificarán a la provincia de Lleyda las forsas solidarias votarán als senyors don Alfred Pereña y don Ignasi Llorens.

La designació del primer, il·lustrat director del diari lleydat *El Ideal* y condemnat fa poch per delictes de impremta, es una eloqüent protesta dels elements sans del país contra las darreres guitzas del caciquisme, no ben aixafat encare en aquella comarca.

Que la victoria coroni els nobles esforços dels nostres germans de Lleydal!

Sembla que las sospitas que ja en el nostre darrer número apuntavam sobre la detenció, realitzada a Zaragoza, de n'Joan Melich, van confirmant-se.

Tot lo que en els primers moments va confessar ho ha desmentit després ab la major frescura.

Ben lluny de ser el terrorista que ell volia aparentar, el tal Melich pareix ser tan sols un bromista sense cap ni peus.

O, dit en altres termes, un desequilibrat.

Segons informes casi oficials, alló de la vinguda del rey s'ha deixat per un altre dia.

Y de la visita de n'Fallières, segons els mateixos informes, provisionalment tampoch hi ha res.

Ara com ara, lo únich que resulta cert y positiu en el ram de solemnitats barceloninas son els maravillosos pals pintats ab such de tomàtech que'ls tran-

El Cólera a Russia

—Podriam fer una juguesca, Nicolau. Entre tú y jo, a veure qui matará més gent.

quils del *Sindicat d'iniciativa* han clavet a la Rambla. ¿No 'ls han vist?
¡Ah!... ¡Ditxosos vostés!

¡Per fill...
Després de mil anades y vingudas, y sustos y confrencias, y ordres y contraordres, y duptes y vacilacions, ha sortit de Marsella en direcció a América el senyor Lerroux, conegut entre la gent de bon humor per el *caudillo del pueblo*.

¡Bé n' ha arribat a passar de canguelo aquests dies l' home que en ocasió memorable exclamava davant dels seus embabecats súbdits: *Para valiente, yo!*
Y perque 'ls nostres lectors se convencin de la ridícula comedia que 'ls seus escolanets han representat al fer veure que a Fransa havia causat la mar de sensació la marxa del ex-emperador del Paralelo, copiém de *La Petit Provençal* del dilluns las escassas ratillas que en la secció de gazetillas, entre 'l programa d' unas regatas y el reclám d' un aixarop contra 'ls cuchis, dedicava al assumptó el popular diari republicà socialista marsellés:

«Varem indicar l' altre dia que 'l senyor Lerroux, recentment condemnat per delictes polítichs, havia desistit d' embarcarse a bordo del *Formosa*, perque aquest vapor tocava a Barcelona. El senyor Lerroux va sortir ahir en el vapor anglés *Marmora*, que fa escala a Gibraltar. Allí esperarà un vapor que 'l portará a Río Janeiro.»

Y ni una paraula més.
Nosaltres, de tots modos, no volém negar al *ilustre emigrado* la nostra sincera despedida.
¡Que 'l llevant l' acompanyi!
Lo-qual, anant com va 'l home a América, es lo mateix que dirli: ¡Bon vent!

Ha causat forsa sorpresa a molts polítichs el nomenament d' en González Besada pera el ministeri d' Hisenda; aixó en apariència, suposa un cambi de orientació complert del partit conservador en qüestions econòmicas. En Bustillo representava l' antitessis de l' obra d' en Villaverde y en Besada es ó deuria esser el més fervent continuador d' aquesta obra.

Pero vagin a saber si es en Maura qui ha rectificat el seu criteri ó es en González Besada qui, renegant de sa historia, desfará ab la qu'a ó la cartera lo que va fer ab el cap ó ab en Villaverde.

De tots modos creyem que las orientacions econòmicas dels nostres hisendistas son lo de menos; podran pensar diferentment, pero tots coincideixen en un punt capitalíssim.

En llevar la pell al contribuyent.

CREU-ALTA, 14 de setembre

A la Cooperatiya, la tendera del devant va dir que sols entravan a comprar capsas de mistos y la Junta ha pasat un balanç que passa de *divino cents divos* en el primer trimestre; l' ex-anarquista Marchant també del devant va dir que excepció de la primera setmana anavam perdent continuament y resulta que hi ha un 6 per 100 net pels socis y el *mut del Mathieu* de la taberna diu que al posar Cooperatiya al Círcol Federal varem construí el Cementiri de la Societat y may havia estat tan plena de vida. Are digueume aquesta gent sent tan *manetas*, perque *badan tant*?

SABADELL, 12 de setembre

Va caure com una bomba al saberse l' empresonament del President del «*L' Amich del Poble Catalá*» Sr. Piñol; motivat per procediments poch dignes d' aquest senyor contra el President de la Sub-secció d' aquesta ciutat senyor Brós. Esperém que la Justicia tornarà al Sr. Brós la dignitat que malament volíam robarli y de que may haviám duptat els numerosos concosis seus del *L' Amich*.

SARAGOSSA, 9 de setembre

Fullejant un periódich que es publica aquí fa poch temps, observo es *radical y antisolidario*.
Pero l' atenció devant d' un article anunciant ab lletres de dos metres d' alsiaria, y qu' es titula *Nuestras campañas contra el proyecto de escuadra*, al qui ataca sens compassió y maleheix l' hora funesta en que fou aprobat tal projecte.

Repassant un periódich correligionari d' aquest, *El Progreso*, de Barcelona, del 29 de Novembre del any passat, hi veurém *patriotismo* a triar y batejada ab el nom d' histórica y memorable, aquella sessió qu' es celebrá en el Congrés al discutirse el destí que es donaría als 200 milions de pessetas.

Comparant els comentaris d' aquest bolero ab els del *radical y anti* etc. d' aquí, ens farà sospitar no siguin tan xinos y kabilenyis els antisolidaris lectors de l' últim, com els que llegeixen al revés, la *Gazeta del Celest Imperi*.

RESPOSTA

A UN PAGÉS DE FER AMUNT QUE 'M PREGUNTA SI ES CRET QUE ENGUANY PER LA MERCÉ HI HAUBA FESTAS.

No, amich meu, no siguis tonto, ne t deixis ensiburnar: tots aquests *suetos* dels diaris que parlan de Sindicats y Comissions de festejos son bromas que 'ls *chicos* fan pera entreteni 'ls seus ocis y ompli 'l periódich. Enguany no hi ha festas (Exceptuó, com tú ja pots suposar, las que 'l marit fa a la dona, las que als fills fan las mamás y las que al gos fa 'l seu amo.)

Cert que uns quants desocupats, guiats no sé per quin móvil, tenen, segons sembla, el plan d' armá un xiquet de *jaleo*, encenent quatre fanals y colcant banderetas a la Rambla y als Encants. Tú en tot aixó no t' hi enfundis, que una cosa es clavar pals alts com una escombra y mitja, y un' altra conjumar

unas festas que mereixin aquest nom.

—Donchs—me dirás— ¿qu' és tot aixó que fan corre? ¿Es possible que 'l reclám que venen fent certs periódichs sigui una bola?—

¡Ay, company! Sí que ho es. Bola maligna, bola com la que anys atrás davan els Xanxes als gossos pera enviarlos a can Taps.

No t' fihis, donchs, de programas més ó menos rimbombants hont se donan com a festas la encesa de 'ls llums de gas, un sermó a Sant Felip Neri y 'l rellevo dels urbans. Estigat tranquil al poble y ciydat del hort y 'l camp, y 'ls cunills y las gallinas, espectacle molt mes sa que 'ls que poden oferirte els tranquils d' un *Sindicat* que 's pensan que Barcelona es La Tarumba ó Ordaí.

Mes, si testarut ó cándit, desohint el consell franch d' aquest amich que t' estima, determinessis baixar, pórtat un bon xubasquero, un parayguas reforzat y uns esclops de confiansa, donchs se m' ha dit que aquest any al moment que 'ls dels festejos vagin a dar la senyal de que comensa la cosa, lo que aquí comensará será una pluja tremenda, desesperada, infernal, que durará, just, exacte, fins qu' en la nostra ciutat no hi quedi una bandereta ni 's veji un pagés. Ja ho sabs.

C. GUMA

Corrent pel món

A solsament tres dias que visch en aquest hermós recó de la Segarra y m sembla ja qu' en tota la vida no he viscut altra vida que aquesta tan plena del goig intens de viure. Com una cosa llunyana penso en els tràfechs de la vida de ciutat y vagament recordo unas cosas de la política petites, molt petites, que *allá m' havián* fundament preocupat.

Y es que la naturalesa selvatge té una forsa d' atracció tan irresistible que al poch temps de viure saltant sobre rocas, jayent sobre herbeys, caminant entre bruchs y arbossos, travessant torrenteras y reposant a la sombra dels pins y dels abets, un se sent xuclat per las cosas que l' envoltan, fos entre ellas, acabant per veure caras amigals y brassos carinyosos en els roures bonyaguts que aixecan al ayre sas feixugas brancas, y sostenint agradosa conversa ab la font de *Bonnom* que xiuxiuheja cosas d' amor, el torrent de *Claret* que canta cansóns alegres ó el riu *Gayá* que explica historias esparhadoras.

Ademés en aquest temps té la naturalesa majors atractius, perque pot oferir pródiga sos hermosos fruyts. Las vinyas ensenyan, orgullosas de sa fecunditat, unas restalleres de rahims negres, brillants, replets d' un vi verge que té dolsor de llabis; las figueras abaixan amables llurs brancas pera posar son sanitos fruyt a ran de boca de qui puga gaudirsen; els avellaners, més generosos encare, abaixant-se fins a terra, convidan a un dols repós, al ensemps que ofereixen el manyoch de sabrosas avellanas tancadas en un rich estojo de cloca recubert d' una pell envellutada. Els préssecs tenen color y gust de galta de dona, y las nous, atmetllas, pomas, gínjols y lledóns, ajudan a combinar uns sanitos apats ben capassos de deixar satisfets als més *gourmets*.

Tot es alegre en plena naturalesa. Els xays saltironan delitosos sense aquell mirar tan trist que tenen quan passen a remadas carretera enllá vers a ciutat; el jove pastor parla ab crits y riallas a la robusta segarresa que vé de portar la minestra al tros hont treballan els seus; las someretas que venen de Sant Magí, passen per la font de *la Garxa*, lleugeras com unas dagnas, contentas de portar al seu demunt a la hermosa pubilla del *Molí de Riv de boix*, ó al hereu de *ca'n Alemany*, que venen de cumplir una prometensa. Fins las montanyas tenen un aspecte alegre y festiu, veiyente l' alterosa cima de *Sant Miquel de Montclar* pessigollejant als núvols que, com grapadas de cotó fíuix, passen besantlo, y *castell de Queralt* atrayent joguiner als aucells pera distreure's en sa soletat ab el xerroteig dels passarells y las cadeneras.

No sé quinas paraules d' una conversa m recordan que haig d' escriure l' article pera LA CAMPANA. Procuo recordar alguna cosa d' actualitat, pero tot lo de la política m sembla una cosa tan llunyana que res pot aparèixer en mon cervell com a cosa palpitant. *Llavors*, avans de venir a n' aquesta hermosa Segarra, recordo que 's parlava d' un *bloch* liberal, pero ara m sembla que aixó del *bloch* fa referència a una recullida y arreplech de cosas de *Museo* plenas de corchs y de polsim. Sé que al arribar en aquest bell recó de Catalunya duya al pit l' amargor d' una rabia contra no sé quinas lleys iniquas que feyan sofrir a germans nostres. Tots aquests recorts s' han esfumit entre 'ls agradosos presents d' aquests boscos y l' article polítich queda per fer aquesta senmana.

JEPH DE JESPU

Molí del Sol (Segarra) 15 Septembre 908.

En el seu origen, todas las religions tenen l' engany per cómplice.—Eduard Conte.

SECCIO OBRERA

L' ensolciment en la Ronda de la Universitat

N' altra creu de sanch hem de apuntar en las voluminosas páginas del martirilogi obrer!

No han transcorregut quatre senmanas desde que vaig publicar aquí mateix un article ocupantme del infelís jornalero Baldrich, víctima de la explotació de las pedreras de Montjuich, en quinas, a conseqüencia d' un desplóm de terras, hi va perdre una cama que 'l fa inútil per tota la vida. La indemnizació que 's concedí a aquell treballador resultá una burla sagnant a la pobresa.

Massa sabia jo, quan escribia aquellas quartillas, que, tart ó d' hora, tornaría a donarse un cas semblant al que allavoras presentava a la consideració dels meus lectors; pero, ho dich sincerament, me repugnava, esperar que las circunstancias vinguessin a donarme la rahó en tan trágica presumpció meva, y ni tampoch confiava en que ditas circunstancias se presentessin en condicions sumament favorables pera que, al demanar pera las víctimas que poguessin succehirse en el pervindre, ho pogués fer amparantme en un detall ventajósissim: en el fet de intervenir en l' accident una entitat tan poderosa com es l' Ajuntament de Barcelona, més obligat a exigir que 's fassa justicia, per quant a n' ell no li arriba responsabilitat molt directa.

La desgracia ocorreguda el dissapte passat en la construcció de la cloaca de la Ronda de la Universitat, es, propiament dit, d' una vulgaritat tan aplastant com sublevadora, y lo únich que hi ha que extranyar es que las conseqüencias funestas que l' ensolciment de terras produhí, no hajan tingut resultats més terribles, ab serho molt els que avuy lamentém.

Si dels nou treballadors que allí quedaren sepultats n' han pogut resultar vuyt ab vida, encare que més ó menos masegats de carn, la salvació d' aquests infelissos no 's deu pas a las precaucions y esforços de la empresa per quin compte 's fan els treballs de la cloaca de la Ronda, ni tampoch als encarregats de dits treballs, sino al humanitari vehinat y als bons oficis dels transeunts, entre quins se trobava un capellá qui, per auxiliar als desventurats, se tragué la sotana, que 'l cobhbia per socorrer. ¡Rasgo hermós el de aqueix anónim capellá, com també el dels demés ciutadans que rivalisavan en l' ajuda dels soterrats!

No obstant la disparitat de criteri dels técnichs cridats a dictaminar sobre las causas determinants de la catástrofe, en dugas cosas están d' acort todas las opinions: la primera, en que l' ensolciment fou produhit per la naturalesa arenosa del sub-terra, la segona, en que 'ls puntals pera retener las parets de la gran rasa que s' estava fent per aixamplar la cloaca en qüestió, no oferian la suficient garantía de solidés per evitar el desastre.

Donchs bé: está fora de dupte que 'l contratista, la empresa fatora de dits treballs, qui siga, ha escatimat la suma justa y prudent per assegurar els perills que oferia l' obra.

Com a conseqüencia immediata y llógica de tal conducta se deriva fatal y necessariament, una cobdicia malsana per part del contratista que, com es us inveterat en tots els de sa classe, realisan els treballs en las condicions més convenientes per la seva butxaca y, per consegüent, més perjudicials per la seguretat del jornalero.

Corolari de tot aixó: nou víctimas sota una montanya de terra, d' ellas un mort; nou families aterradas pel dolor y privadas del poch pa que menjavan mentres gosavan de salut els encarregats d' alimentarias...

Repeteixo que tot aixó es d' una vulgaritat aplastant y enardidora; agrege que pera rompre un xich la monotonía de aqueixa vulgaritat es precis procurar que 'l fet tingui conseqüencias que serveixin d' escarment. Aquestas monstruositats del capital engendradas per l' esperit odiosament arraix que l' inspira, se venen succehit ab sovintut escandalosa: desde la espantosa catástrofe del carrer Major de Gracia ensá, ja hem perdut el compte de las ensolcidas de la mateixa mena que ha presenciat Barcelona, pera vergonya de la civilisació.

Aquí 's juga impunement ab la vida dels treballadors y ab el pa de sas families; aixó no pot tolerarse. Els ventsuts de sempre no troban may una má carinyosa que surti a defensar sos drets, arrostrant las iras de la gent privilegiada. En la desgracia ocorreguda en la Ronda de la Universitat ¿quin diari ha pres a pit reclamar la persecució dels culpables? Cap; una ressenya del fet no més; un comentari de compromís, sense calor, y prou: ¡la gent adinerada troba que fa poca-solta tornar pels furs del obrer!; pero ja n' parlarem un altre dia de la premsa burgesa de Barcelona, arcabota d' un sens fi d' inmoralitats que fan venir la rojor a la cara.

La repetició de tants abusos s' ha d' acabar: qui vulga enriqueirse, que no puga ferho a costas de la sanch del obrer; ja n' hi ha massa ab ferho a costas de la seva suhor. L' Ajuntament de Barcelona vé obligat, absolutament obligat a exigir el tant de culpa a la empresa, al contractista, ó a qui siga, de la cloaca de la Ronda y a fer que sigan indemnissats els damnificats en la darrera catástrofe. Si no ho fa, tindré dret a considerarlo cómplice de aquell criminal abandono.

Y la classe obrera de Barcelona deu haver de ser la més interessada a vetllar per sos germans, arribant a organisar una gran manifestació, si fos precis.

Que no hi valguin dimers ni argucias pera salvar als culpables; que no 's repeteixi el cas del enfonsament del tercer diposit de Madrid, de quina horrible catástrofe, un técnich, Echegaray, doná la culpa al sol, acusantlo d' *escalfar massa*. ¡Quin cinisme gastá aquella patum!

Veyám si ara donarán la culpa a la pluja... ó a las trepidacions del tren que passa pel carrer d' Aragó. Son capassos de solt, y els obrers deuen haver d' estar alerta.

N. BAS Y SOCIAS

JOSEPH BARÓ Y PAGÉS

Periodista catalá, condemnat pel Consell de Guerra a tres anys y un dia de presó militar, per un article publicat en el senmanari republicà *Empordá*, de Figueras.

MOVIMENT OBRER.—Hem rebut un exemplar de la allocució que la Junta Directiva de la Societat *Arte Fabril y Anecos*, de Manlleu, dirigeix als obrers en general y en particular als de dita industria. La lectura de aquest document ens ha impresionat de debó, y ab falta de temps material per ocuparnos d' ell extensament aquesta senmana, ho deixém per la vinenta.

Demá, diumenge día 20, representants de las Trade Unions y diputats laboristas y socialistas inglesas, y actualment s' está celebrant el de la democracia socialista alemana. De tots ells donarem compte oportunament.

Els socialistas alemanys els preparan una rebuda solemne y imponent.

El Congrés nacional tipogràfich portugués, que tenia de celebrarse aquest mes a Oporto, segons diguerem a nostres lectors, tindrà lloch el vinent mes de Octubre a Lisboa.

La Federació tipogràfica espanyola hi enviará representació.

Han celebrat sos Congressos anyals la Confederació del Treball de Italia y las Trade-Unions inglesas, y actualment s' está celebrant el de la democracia socialista alemana. De tots ells donarem compte oportunament.

S' han organissat els socialistas de Pasajes (Guipúscoa).

La Secció de Oficis varis de Oviedo ha ingressat a la Unió General de Treballadors.

S' han constituhit en Societat de resistencia els picapedrers de Vitoria, y han entrat en la Federació els de la Secció de Noya (Corunya).

La Federació obrera de Salamanca se proposa presentar candidatura en las venideras eleccions municipals.

Ha aparescut en aquesta ciutat el primer número del periódich anarquista *Acracia*. Conté text notable.

La Societat de paletes, de Madrid, tancá son balans de Juliol ab 90,881 pessetas en caixa y 8,034 socis, es dir, 341 socis més que 'l mes d' Abril.

La Societat de fusters de Valladolid ha acordat establir el socorro pera accidents del treball.

La Societat de manobras de Salamanca a darrers de Juliol contava en caixa ab 6,282 pessetas.

Els carboners de Madrid han conseguit que la jornada, avants de duració ilimitada, siga de 10 horas, al estiu, y de 9 horas al hivern. Las horas de treball extraordinarias se cobrarán apart.

Mitjansant una vaga els treballadors carrillers de La Carolina a San Roque han cobrat cinquanta jornals que se 'ls devia, més els dos dias que durá la vaga.

La Federació local de Valladolid celebrará son Congrés el mes que vé.

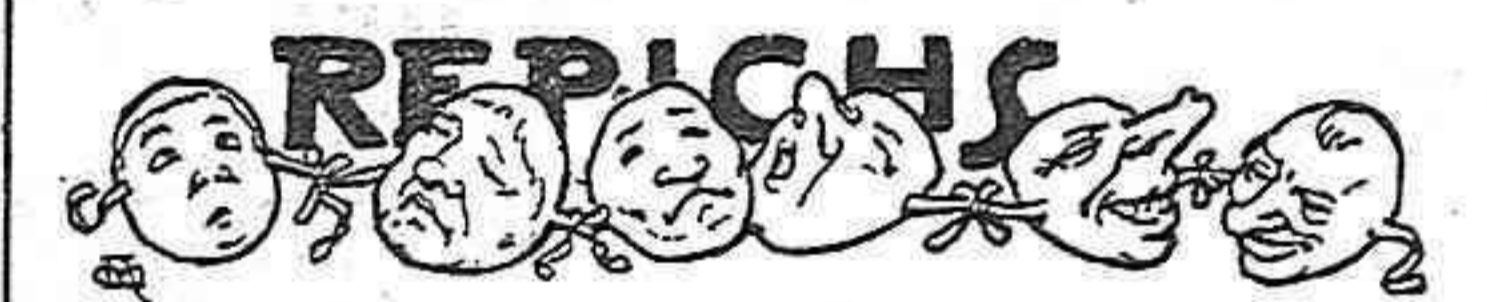
«La Flor de Mayo», cooperativa de Sant Martí de Provensals, ab una sucursal al Poble Nou, ha comprat una espléndida possessió a Cerdanyola que, cuydada ab seny, la finca donará bons rendiments, y será un lloch d' excelent, sa y civilisador recreo pels obrers.

Ha acabat la vaga de las operarias de «La Fabril Algodonera», de Reus, havent acceptat aquellas cinch de las bases proposadas per l' amo y rebujant aquest la implantació d' altres.

S' ha celebrat a Viena l' Congrés internacional dels obrers ocupats en el transport.

Els delegats dels obrers del ferrocarril y 'ls dels treballadors del mar han celebrat Conferencias particulars.

Els primers han convingut en la utilitat de substituir las Federacions de aquesta industria per una organizació única en cada país, y 'ls segons han cambiat impresions respecte del empleo de africanos y asiáticos en els barcos y en la càrrega y descàrrega, pronunciantse per l' admisión d' ells en las condicions acordadas pel Congrés d' Stuttgart.

o 's pot dir «d' aquesta aygua no n' beuré.»

Tant que 'ls súbdits del ex-emperador s' havián burlat sempre dels catalanistas, posant en solfa el seu *pi de las tres brancas* y 'ls seus *aplechs*, y al fi han acabat per imitarlos en tot y per tot.

Sí, senyors: demá els apreciables pertorbadors de la democracia barcelonina se n' anirán a Sabadell a fer taral-la.

Y ¿saben quin nom li han donat a n' aquesta festa? *Aplech*. Tot alló dels *vinos de honor* y *meriendas republicanas* ha quedat a recó.

Pero, encare hi ha més, germans caríssims!

¿Volen que 'ls digui ahont la celebrarán la projectada xerinxola? Al «Pla del amor», a la sombra—aixís ho diu el programa oficial—del *pi centenari*.

¡Quina decadencia més espantosa!

¡Arribar a plagiari als *renacajos* catalanistas!

Y a propósit d' aquest *aplech*, ó lo que sigui.

Va assegurar-se, els primers dias que d' aixó 's parlava, que a n' ell hi assistirían els Srs. Sol y Ortega y Giner de los Ríos.

Pero ve ara l' hora de fixar definitivament l' ordre de la funció, y ben lluny de confirmarse la cooperació dels dos tinents de n' Lerroux, sols se diu, tímídament y com de passada, que 'l Sr. Giner hi anirá... si ha regresado de su excursión.

Del Sr. Sol y Ortega, res; ni una paraula.
 ¿Qué vol dir aixó?
 Que en la plana major del lerrouxisme hi ha mar de fondo.
 Naturalment!... Com que s'acostan las eleccions y son tants, entre ells, els que desitjan *sacrificarse* anant a la Casa Gran!...

Com si fossin lletres a noranta días vista, ara van cobrantse las cortesanas de las Festas del Centenari. Alguns dels que més se distingiren en sos obsequis als Infants arplegan alguna ganga endarrerida.

El *guerrero* alcalde de R. O. d' Igualada ha pescat una Creu del Mérit militar y ademés ha sigut nomenat Comendador de no sé quina orde.

Ara sí que quan surti de las sessions acompanyat de totas las forsas policiacas, podrán dir els igualadins:

Ahí está el comendador que viene con gente armada.

Els lliberals han trobat un bon medi de tantejar la opinió pera veure si entre el poble progressiu agafan peix. S'han empescat un programa tremendament radical: laicisació de l'ensenyansa, secularisació dels cementiris, llibertat de tota classe y un bè negre.

Pero per no dir que son ells els autors si la cosa no enganxa ó desdiren si aixó els dona el poder, fan sortir un xerrayre de fora el seu partit a propagarho.

Y *nada menos* que tot un Melquiades Alvarez s'ha prestat a fer tan trist paper.

L'arquebisbe de Sevilla treballa activament pera las futuras eleccions municipals, recomenant als feligresos del seu districte la unió ab els conservadors contra 'l bloch de las esquerras.

Y es probable, també, que 'l nostre Eminentísim, imitant al colega *sevillano*, vulgui inflar als de la dreta cap a aquest sentit.

¿Qué 'n fa de temps que 'ls bisbes se fican allà hont no 'ls demanan!

Pero, que vigilin... Ells ab la *dreta* beneheixen y excomunican?

Nosaltres ab l' *esquerra* confirmarem.

Se dona per segur que 'n Maura oferirá al noy Cambó una cartera de creació moderníssima, corresponent a un ministeri nou que 's titulará de la «Industria y del Comer».

¿Comers y industria?...

Miras purament mercantils.

Ja ho véyam venir que tot aixó acabaria ab *negoció*!

En unas eleccions de fora.

Un interventor pregunta a un pagés que ha fet quatre horas de camí pera anar a depositar el seu sufragi:

—¿Per qui heu votat, Tano?

—Oh, aixó plá, no ho sé... Y tinch fé que no ho sabré may...

—Bé, pero ¿quin nom hi havia a la papeleta que haven tirat a l' urna?

—Tafoy! No 'l som guaytat... ¿No diheu que 'l vot ha de ser secret?

A Suissa hi deu tenir lloch un congrés titulat de Adulteracions.

Espanya, com es natural, hi envia el seu representant corresponent.

Lo que no sabem es si en Maura, junt ab el representant, hi haurá enviat també un exemplar de la ley d' Administració...

Com a mostra de materia *adulterada*.

Els antisolidaris varen propalar la nova de que presentarían candidat en la elecció per Sort.

Pero... *per sort* ho han deixat corre.

Per sort... pera ells.

Se non è vero...

Diuen que 'l día que 's va proposar a n' en Sanchez Guerra pera ocupar el ministeri de Foment, en Maura va enviar a una alta personalitat el següent lacònic telegrama:

«FOMENTO GUERRA.»

Al cap de dos minuts el president del Consell re-

DESPRÉS DE LA CATÁSTROFE.—La veu del capitalisme

—¡Malaguanyats taulóns!....

M. PATAUD

Principal delegat de la Federació intersindical dels obrers municipals de París.

per l' Iglesia... Perque hi he portat molta gent en cotxe.

CORRESPONDENCIA

Caballers: P. G., J. B. A. y B., H. N. y M., Joseph Coma, F. Armengol y B., J. B. P., A. Prat Arjelaguer, J. Valls Clusas, E. G., A. Ll., Oriola Ribas, G. V., S. Llanas R., Pepet del Carril, Martí Alegre, V. B. y B., J. Navarro Lasarte, F. U., J. Q. y Q., Joseph Salat, J. Vives y B., Pere S. y M., A. J. P., Joseph dels Melóns, Antón del Singlot, Orsina Gabet, R. Aregall, A. G. T., Marián Amat, J. P. y D., P. Ll., Enrich Clapés y Alter Ego: Rebut l' original qu' envían ab destí al Almanach. Aghrahim l' atenció.

Caballers: Jaume Marcé, A. Tolosa Vilanova, Calo (a) Calonillito, Ramiro Espinosa, Dominguet Bertrán, Joan Dormuá, Joseph Trilla y Pau Tallaferró.—Aquesta setmana, *nones*.

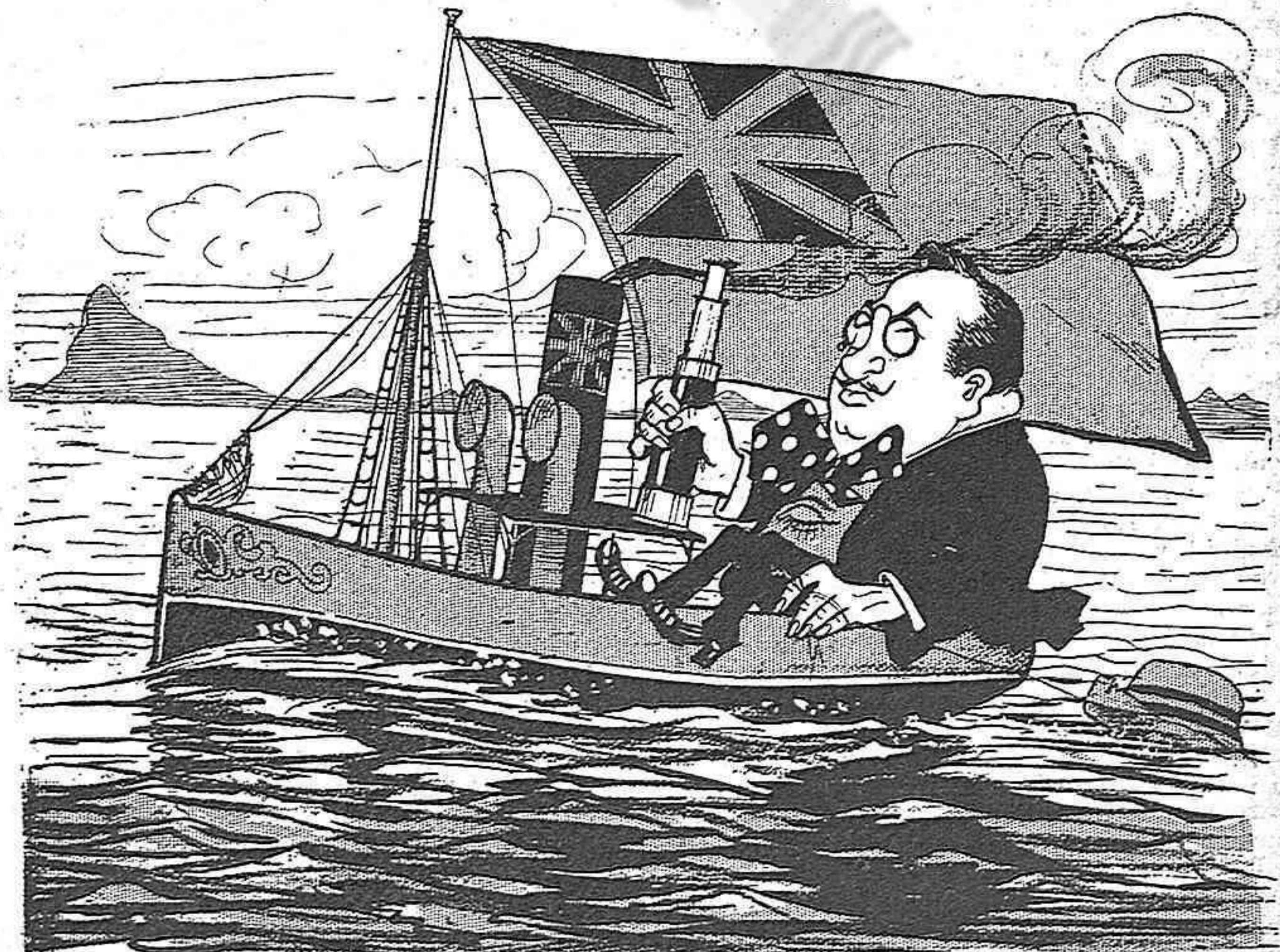
Caballers: Manel Soms, A. Roca Coll, J. Massaguer S. (artiller), Joan Mestres, J. Ynabuj Nebot, Joan Pratsevall y Font, Ramón Peig y Peret Coll.—Han estat de sort.

Caballers: J. Thous y Puey: Las qu' están bé de forma, no diuen res de nou... Pero, escrigui, escrigui, que vosté es dels que còvan el foch sagrat... y acabará per ferho bé.—Salvador Cuadras: Ay, ay,... aquesta corrandia—sí que la poso de banda. (De la banda del cove, yull dir).—B. Planes y Tolosa: Ho sento, pero no pot ser. Pensi que aquestas incorreccions no las subsanará sinó llegint molt y escrivint també molt... pero per vosté, únicament per vosté.—Manel F. de Reus: Es, mansoya.

—Jaume Sorb: Aixó ja ho va enviar un altra vegada. Allavoras no 'ns va agradar y ara menos.—I. Farré: Aixó té un pensament profundament real y humá, pero ni es nou ni está ben expressat.—V. M.: Si 'm sobrés l' espay li publicaría aquí mateix... Lo que més m' ha agradat son aquells dos versos que diuen: «Marxém de la ciutat—fugim de la porqueria...» ¿Oy que aixó es una indirecta pels del Sindicat?...—J. Compte: El dibuix no fa per casa.—A. Vives: Igualment li dich.—B. Torres: Lo que diu en aquest treball es el Verb, pero, en literatura, fins el Verb necessita anar vestit en forma adequada.—Martí Llatset y Albareda: Son poch originals; millor dit, son d' un origen de domini públich.—Lo Raku del Clot: Aquesta *clau* no 'ns ha convenus. L' Ono 'n sabia més.—Jobico: No van malament.—M. M.: El dibuix que 'ns ha enviat—no ha sigut del nostre grat.—A. Esturgó: Ho havém llegit ab calma y sentim haverli de dir: ni els d' avuy ni els de l' altre día. De tots modes, aghrahim la bona intenció.—P. C., Ll. V. y C., B. S., y Ll. F.: No 'ns en possible insertar las cartas que 'ns envían, per diferents motius.

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Oim, número 8
 Tinta Ch. Lorilleux y C.^a

“Para valiente, yo”

—Tanta rabia que m' han fet sempre els *inglesos*, y al últim ells son els que m' han hagut d' amparar!...

bía aquesta resposta no tan lacónica pero bastant expressiva:

«FOMENTO GUERRA SIN ESCUADRA ESTIMO TEMERIDAD.»

¿Cóm pot ser? deyan en desbandada el correligionaris kabilenyens. En Giner, en Mir, en Serrallara, tan incondicionals del Ex y no s' han dignat anarlo a despedir a Marsella?...

¿Qué hi farás, cabás!... ¡Desengany de la vida!

El món sempre ha estat aixís:

Quan un es al candelero surten amichs com bolets... ¡pero, ay,... quan un torna a menos!

Un cotxero s' está morint.

El capellá, en el moment de confesarlo, li pregunta:

—Suposo que, com a bon cristiá, devías tenir la costum d' anar a missa?

—No, pare, respón el moribund; pero he fet molt

Als nostres lectors

El próxim dissapte, día 26, publicarà

LA CAMPANA DE GRACIA

un número extraordinari, conmemorant el XL aniversari de la

Revolució de Setembre de 1868

Espléndida ilustració. Reproducció de curiosos grabats de la época. Caricaturas. Episodis. Documents històrics

8 pàgines * Dissapte, 26 de Setembre * 10 céntims